

KÉPEK JEGYZÉKE

I. SZÖVEGKÖZTI KÉPEK

15. lap. A déleurópai fiatal lánchegységek keletkezését és főirányait szemléltető térképvázlat.
17. lap. Az Erdélyi Medence és az Alföld kialakulása.
19. lap. Jellegzetes suvadási formák az erdélyi Mezőségen, Szász-Akna nyugati részén.
21. lap. Az Erdélyi Medence nyugati peremének vázlatos szelvénye.
22. lap. A Bucsini-hágó környékének tömb-diagrammja.
23. lap. Erdély harmadkori vulkáni tömegeinek átnézetes térképe.
27. lap. Az Erdélyi, Alföldi és a Romániai miocén tengerek összeszögellése Déva közelében.
28. lap. A neandervölgyi ősember jobblába II. ujjának első perce Ohába-ponorról, szembeállítva a mai európai ember megfelelő lábujjpercével.
29. lap. Mindkét oldalon megmunkált kvarc-szakóca az ohába-ponori barlangból.
75. lap. Felső kép: Lándzsacsúcsszerű opálszakóca Józszáshelyről.
Alsó kép: Diszkosz, opál, Józszáshelyről.
77. lap. Moustiéi és aurignaci kő- és csontemlékek a csoklovinai barlangból.
79. lap. Solutréi dárdahégy, tűzkő Szitabodzáról.
80. lap. Campignyi opálbalták Józszáshelyről.
81. lap. Újabb kőkori agyagedények Tordosról.
83. lap. Újabb kőkori agyagszobrocskák Tordosról.
85. lap. Újabb kőkori árvésők, fűrók, viaszopál, Tordosról.
87. lap. Kőfejszék Bözödújfaluról, Oláhláposról, Raváról, Erdélyből, Szentháromságról, Kolozsmonostorról, a turi hasadékból.
89. lap. Újabb kőkori csontárok Tordosról.
91. lap. Festett csésze Oltszemről.
92. lap. Aeneolithikus leletek a nándori barlangból.
93. lap. Kétélű rézcsákányok Várhegyről, Albisről, a székelyudvarhelyi Budvállról, Alcsérhátonról.
94. lap. Óskori aranyékszerek.
95. lap. Rézbalták Bányabükkről.
96. lap. Fémformát utánzó kőcsákányok Bereckről, a Székelyföldről, Oklándról.
97. lap. Peremes bronzbalták Mezősámsondról és talpas bronzbalták Sepsiszentgyörgyről.

99. lap. Szárnyas bronzbalták Sinfalváról és Bölönből. Tokos-füles bronzbalták Kézdivásárhelyről.
100. lap. Bronzkés, lándzsa és sarló Málnásról.
101. lap. Bronzcsákány Sáromberkéről. Bronzkardok a székelyudvarhelyi Budvárról, Sáromberkéről, Székelymagyarosról, Kovásznáról. Rövid kard Mezősámsondról.
105. lap. Skytha sírleletek Erkedről.
107. lap. Skytha bronztükör Tordáról.
108. lap. Skytha sátortartó póznadísz, bronz, Gernyeszegről.
109. lap. Villanova típusú urna Alvincről.
110. lap. Agyagtál Kézdivásárhelyről.
111. lap. Az aldobolyi skytha kard. (Fettich Nándor rajza.)
112. lap. A csikszentkirályi bronzkincs.
113. lap. Ivfíbula, bronz, Micskéről.
114. lap. Csónakfíbula Totesdről.
115. lap. Pápaszemes bronzfíbulák Marosportusról.
116. lap. Vaskés és zabla a szindi kelta sírból.
117. lap. Kelta vadkan szobra, bronz, Gerendről.
119. lap. Kelta szekértemetkezés maradványa Székelykeresztúrról.
121. lap. Emlékek a cserheli ezüstleletből.
152. lap. A marosszentannai XXIII. sír mellékletei.
153. lap. A marosveresmarti VIII. sír mellékletei.
155. lap. A marosgombási III. sír mellékletei.
157. lap. A mezőbándi XXXIX. sír mellékletei.
165. lap. Leletek a marosgombási I.–IV. sírból.
167. lap. Női sír mellékletei Marosgombásról.
168. lap. Női sírok mellékletei Marosgombásról.
169. lap. Lovas sír mellékletei Maroslapádról.
171. lap. Női sír mellékletei Magyarlapádról.
172. lap. Az erdélyi honfoglaláskori leletek térképe.
365. lap. Kalotaszegi ház, leveles és kiskapúval.
375. lap. Toroczkó-szentgyörgyi építkezés.
393. lap. Székely szalmás csűr Korondról. (Kettős csűristálló.)

II. TÁBLA-MELLÉKLETEK

1. tábla. Szapolyai (Zápolyai) János, János Zsigmond, Báthori István és Báthori Kristóf.
2. tábla. Báthori Zsigmond, Báthori András, Basta György császári generális és Bocskai István.
3. tábla. Rákóczi Zsigmond, Báthori Gábor, Bethlen Gábor és Brandenburgi Katalin.
4. tábla. I. Rákóczi György, II. Rákóczi György, Rédei Ferenc és Barcsai Ákos.
5. tábla. Kemény János, Apafi Mihály, II. Apafi Mihály és Habsburgi I. Lipót.
6. tábla. Pemfflinger Márk (1522–1536), Huetlerus Albert (1577–1606), Franck de Franckenstein Bálint (1686–1695) és Sachs de Harteneck János (1699–1706) szász ispánok.

- (Az 1–6. tábla a Magyar Történeti Múzeum Iparművészeti Osztályán őrzött XVIII. századi kézzel festett kódex képei. A kódex, vagy annak eredetije valamelyik XVIII. századi Habsburg főhercegnek, trónörökösnek készülhetett Szebenben s az egykori fejedelmek és szász ispánok arcképcsarnokát tartalmazza. Megfigyelhető a korhűségre és a portrészerezésre való törekvés.)
7. tábla. Melléklet Huszár Lajos cikkéhez: 24 krajcáros, Bethlen Gábor, 1623. oppelni veret (legfelső sorban a két szélső darab); Széles garas, Báthori Gábor, 1610. nagybányai veret (felülről a második sor két szélső darabja); Forint, Bocskai István, 1606 (a két felső sor két középső darabja); Hármás garas (dutka) Báthori Zsigmond, 1598. (a harmadik sor első és második darabja); Dreipötker, I. Rákóczi György, 1638. (harmadik sor harmadik és negyedik darabja); Hatos garas, I. Rákóczi György, 1637. (alulról a második sorban a két szélső darab); Tizenkét denáros garas, Apafi Mihály, 1672. brassói veret (legelső sorban a két szélső darab); Denár, János Zsigmond, 1556. szebeni veret (alulról a második sorban a két középső darab); Denár, Bethlen Gábor, 1621. nagybányai veret (alsó sor, két középső darab).
  8. tábla. Melléklet Huszár Lajos cikkéhez: Tizes arany, Báthori Kristóf, 1577. (a felső sor két darabja); Kettős arany, Bocskai Erzsébet, 1577. (a felülről számított második sor két darabja); Tizes aranycegely. II. Rákóczi György, 1660. kolozsvári veret (alulról a második sor két darabja); Kettős aranycegely, Apafi Mihály, 1668. fogarasi veret (alsó sor két darabja).
  9. tábla. Melléklet Huszár Lajos cikkéhez: Tallér, Báthori Zsigmond, 1595 (felső sor két darabja); Tallér, Szeben város, 1605 (felülről második sor két darabja); Tallér, Bethlen Gábor, 1620. gyulafehérvári veret, (alulról második sor két darabja); Tallér. Kemény János, 1661. kolozsvári veret (alsó sor két darabja).
  10. tábla. Melléklet Huszár Lajos cikkéhez: Aranyforint, Szapolyai János, 1540. szebeni veret (felső sor két darabja); Aranyforint, Rákóczi Zsigmond, 1607. kolozsvári veret (felső sor harmadik és negyedik darabja); Aranyforint, Bethlen Gábor, 1615. kolozsvári veret (felülről a második sorban az első és második darab); Aranyforint, Brandenburgi Katalin, 1630. kolozsvári veret (felülről a második sorban a harmadik és negyedik darab); Tábori tallér, János Zsigmond, 1562. (alulról a második sor két darabja); Tallércsegely, Brassó város, 1601. (az alsó sor két szélső, négyszögletes darabja); Réz solidus, Báthori Zsigmond, 1591. (alsó sorban a két négyszögletűcsegely közt a két egymás fölötti kerek darab).
(A 7–10. tábla az erdélyi fejedelemség pénzeiből mutat be néhányat. A táblák a múzeumban őrzött eredeti példányokból a Magyar Történeti Múzeum Éremtárában állították össze. Az 1–10. tábla fényképeit az Országos Széchenyi-Könyvtár fényképészeti laboratóriuma készítette.)
  11. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Suky Benedek kelyhe 1450 körül. Esztergom főszékesegyház.
  12. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Nagyváradi misekannácskák XV. század vége. Magyar Nemzeti Múzeum.

13. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Mell ereklyetartó, XV. század. Magyar Nemzeti Múzeum.
14. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Brózer István színarany kelyhe, Kolozsvár 1640. Magyar Nemzeti Múzeum.
15. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Baloldali kép: Kettős serleg fele, XVI. század. L. B. mester Nagyszeben. Magántulajdon.
Jobboldali kép: Erdélyi zománcos fedeles serleg. XVII. század. Magántulajdon.
16. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Csobolyó Teleki Mihály és Veér Judit címerével, G. B. mester Nagyszeben 1687. Iparművészeti Múzeum.
17. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Toldalaghy Mihály ezüst kupája 1623. Magyar Nemzeti Múzeum.
18. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Dísztál Hann Sebestyéntől XVII. század vége. Magántulajdon.
19. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Felső kép: Dísztányér XVII. század. Alsó kép: Melcsatt Hann Sebestyéntől. Iparművészeti Múzeum.
20. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Kávéskana 1712-ből. Magántulajdon.
21. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Ékszerek XVI.–XVII. század.
22. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Ajtókopogató. Kolozsvár 1534. Iparművészeti Múzeum.
23. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Faragott ajtó 1500 körül. Magyar Nemzeti Múzeum.
24. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Bethlen Kata ládája 1695. Iparművészeti Múzeum.
25. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Fiókos szekrény, Nagyszeben XVIII. század. Iparművészeti Múzeum.
26. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Felső kép: Hímzett lepedőszél a XVII. század első feléből. Magántulajdon. Alsó kép: Brandenburgi Katalin mellénykéje 1630 körül. Iparművészeti Múzeum.
27. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Szőnyeg. D. S. 1723. Iparművészeti Múzeum.
28. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Könyvtábla; Kolozsvár 1674. (A 11–28. tábla kliséit a Magyar Nemzeti Múzeum Magyar Történelmi Múzeuma s annak Iparművészeti Osztálya bocsátotta a könyvet kiadó Egyesület rendelkezésére.)
29. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Nagydísnód (Heltau), a templom nyugati kapuja. (A Magyar Történelmi Múzeum fényképgyűjteményéből.) Alsó kép: Gyulafehérvári székesegyház.
30. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Az erődtemplom apszisa. Nagycsür (Gross-Scheuern). Alsó kép: Várostorony és várfalrészlet, Nagyszeben. (Mindkét felvétel a Magyar Történelmi Múzeum fényképgyűjteményében.)
31. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Töröcsvár, Brassó megye. Alsó kép: Erődtemplom, Kőrös (Kistah). (A Magyar Történelmi Múzeum fényképgyűjteményéből.)
32. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Teleki-kastély, Gerneveszeg. Alsó kép: A Bruckenthal-palota Nagyszebenben. (Mindkét kép a Magyar Történelmi Múzeum fényképgyűjteményéből.)

33. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: A kolozsvári Szent Mihály templom belseje. (A Műemlékek Országos Bizottságának fényképgyűjteményéből.)
34. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Fa-feszület, XV. század. Leses (Schönberg), templom. Alsó kép: Kisdisznódi Madonna, XV. század. Nagyszeben, Bruckenthal Múzeum. (Mindkét kép a Magyar Történeti Múzeum fényképgyűjteményéből.)
35. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Pál apostol faszobra a barokk-főoltáron (részlet), XVII. század. Brassó, Feketetemplom. Alsó kép: Angyali üdvözlés. Az oltár belső, bal felső domborműve. Szászsebes, templom. (Mindkét kép a Magyar Történeti Múzeum fényképgyűjteményéből.)
36. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: A kereszt feltalálása. Órangyal-Boldogfalva, ref. templom. Alsó kép: Fleischer András nagyszebeni királybíró (f 1676) sírlapja. Nagyszeben, ev. templom. (Mindkét kép a Magyar Történeti Múzeum fényképgyűjteményéből.)
37. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Krisztus lábat mos. Almakerék (Malmkrog), templom. Alsó kép: Krisztus ostorozása. Rádós, templom, oltár. (A felső kép a Magyar Történelmi Múzeum fényképgyűjteményéből.)
38. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Földvári oltár, 2-ik rész. Körülmételés. Brassó, Barcasági Múzeum. Alsó kép: Prázsmár, templom. Oltár, első középkép: Kálvária.
39. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Ramomellin Eva Germana 1680-ból. Nagyszeben, Bruckenthal-Múzeum. Alsó kép: Stock János Marton: Hohenlohe Kirchberg Frigyes Vilmos hg. arcképe. Nagyszeben. Bruckenthal-Múzeum. (Mindkét kép a Magyar Történeti Múzeum fényképgyűjteményéből.)
40. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Felső kép: Székely Bertalan: Női arckép. Budapest, Szépművészeti Múzeum. Alsó kép: Gyárfás Jenő: Karlovszky Bertalan arcképe. Budapest, Szépművészeti Múzeum. (Mindkét kép a Magyar Filmiroda felvétele.)
41. tábla. Melléklet Genthon István cikkéhez: Nagy István: Tanulmányfej. Budapest, Farkas István tulajdona. (A Magyar Filmiroda felvétele.)
42. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Könyvművészet a XV. században, egy Corvina kezdőlapja. (Seneca Boroniensis, München, Staatsbibliothek.) Hasonló kiállításuk voltak Vitéz Mihály váradi püspök könyvei.
43. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: Haller János könyvének „A Békeséges tőrésnek payssa” (Csíksomlyó, 1682) címlapja. Országos Széchényi-Könyvtár RMK. I. 1273.
44. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: Felső baloldali kép: Egy lap Heltai Gáspár: Vigasztaló könyvecskéjéből (18. lap. Kolozsvár, 1553). Orsz. Széchényi-Könyvtár. RMK. I. 32. Felső jobboldali kép: A 290-ik lap. Dávid Ferenc: „Az egy Attya istennek és az ő áldott szent fiának istenségéről” c. könyvéből (Kolozsvár, 1571). Orsz. Széchényi-Könyvtár RMK. I. 86. Alsó sor baloldali kép: lent Kolozsvár címere, amit Heltai Gáspár szignetként használt; fent: Bogáti

- Fazekas Miklós: „Szép História az tökéletes asszonyállatokról” (Kolozsvár, 1577) c. mű címlapja. Orsz. Széchényi Könyvtár RMK. I. 128. Alsó sor jobboldali kép: A Rozsnyai-féle „Horologicum Turcicum” kéziratának címlapja. Orsz. Széchényi-Könyvtár kéziratára.
45. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: Felső bal kép: Mikes: „Török Országi Levelek” első kiadásának (Szombathely, 1794) címlapja. Felső jobb kép: Az Aranka-féle erdélyi nyelvművelő társaság egyetlen kiadványának címlapja. Mindkettő az Orsz. Széchényi-Könyvtárban. Alsó kép: Báróczi Sándor levele Széchényi Ferenchez. (Lásd a hasonmásban közölt levelek szövegei közt az első levelet.)
46. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: Felső bal kép: W. Albert: „Gedichte” c. könyvének (Nagyszeben, 1893) címlapja. Felső jobb kép: Gyulai Pál, Mentovich Ferenc és Szász Károly közös könyvének a „Nemzeti Színek”-nek (Kolozsvár, 1848) címlapja. Alsó bal kép: Szentiványi Mihály munkái első kötetének (Kolozsvár, 1843) címlapja. „Alsó jobb kép: Mentovich Ferenc „Unio-dalok” (Kolozsvár, 1847) c. füzetének címlapja. Mind a négy az Orsz. Széchényi-Könyvtárban.
47. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: Felső sor: Kemény Zsigmond levele Petőfi Sándorhoz. Alsó sor: Jósika Miklós levele Kövályhoz. Mindkettő az Orsz. Széchényi-Könyvtár kéziratárában. (Lásd a hasonmásban közölt levelek szövegei közt a III. és II. levelet.)
48. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: Felső sor: Gyulai Pál levele Prielle Kornéliához. Alsó sor: Petelei István levele Gyulai Pálhoz. Mindkettő az Orsz. Széchényi Könyvtár kéziratárában. (Lásd a hasonmásban közölt levelek szövegei közt a IV. és V. levelet.)
49. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: Felső két kép: Bökényi Filep János: „Mennyei Lámpás”-ának (Utrecht, 1652) 9. és 10. lapja. Apáczai Csere János üdvözlő verse. Orsz. Széchényi-Könyvtár RMK. I. 862. Alsó két kép: Szenczi Molnár Albert Zsoltárainak 1607. évi (Herborn) első kiadásából a 117-ik lap a „Mint a szép híves patakra” kezdetű zsoltár kótájával. Orsz. Széchényi-Könyvtár RMK. I. 407. Ugyanazon műből Szenczi Molnár Albert előljáró beszédének utolsó lapja.
50. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: Felső bal kép: Tinódi: „Chróniká”-jának (Kolozsvár, 1554) 48. lapja. Orsz. Széchényi-Könyvtár RMK. I. 33. Felső jobb kép: Szöllösi István „Rövid Históriajáj”-nak (Kolozsvár, 1635) címlapja. Orsz. Széchényi Könyvtár RMK. I. 647. Alsó kép: Szentmártoni Bodó János könyvének „Az Tékozló Fiunak Historiaia”-nak (Kolozsvár, 1634) címlapja. Orsz. Széchényi-Könyvtár RMK. I. 661.
51. tábla. Melléklet Kozocsa Sándor cikkéhez: A Budapesten megjelent oláh szépirodalmi lap első számának a „Lucaăferul”-nak (1902. júl. 1.) címlapja. Orsz. Széchényi-Könyvtár.
52. tábla. Melléklet Bartha Dénes cikkéhez: Felső kép: Bakfark Bálint 1553. évi lantkiadványának címlapja. Alsó kép: A Szentés-Deák kézirat egyik lapja. (Utóbbi az Orsz. Széchényi-Könyvtár zenei gyűjteményében.)

53. tábla. Melléklet Bartha Dénes cikkéhez: Felső kép: Az 1741-es csiki himnuszkiadványból. Alsó kép: Joh. Knall nagyszebeni kántor motettája, 1785-ből. Orsz. Széchényi-Könyvtár kéziratára: Ms. 515. fol. Germ.
54. tábla. Melléklet Bartha Dénes cikkéhez: Felső bal kép: Az 1751. kolozsvári ref. énekeskönyv belső címlapja. Felső jobb kép: Egy lap az 1751. évi kolozsvári énekeskönyvből. Alsó kép: Gönczi György: „Hymnszok” egyik lapja (Lőcse, 1652). Orsz. Széchényi-Könyvtár RMK. I. 858.
55. tábla. Melléklet Bartha Dénes cikkéhez: A Gyulafehérvári 1636. évi Keserői Dajka János és Geleji Katona István féle „Öreg Gradual” egyik lapja. Orsz. Széchényi-Könyvtár RMK. I. 658.
56. tábla. Melléklet Bartha Dénes cikkéhez: Felső kép: A „Béla futása” egyik kolozsvári előadásának színlapja (1827. febr. 4). Alsó kép: a „Kemény Simon” kéziratából (1823). Mindkettő az Orsz. Széchényi-Könyvtárban.
(A 43–56. tábla valamennyi felvétele az Orsz. Széchényi Könyvtár fényképezési laboratóriumában készült.)
57. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Besztercei Balázs pacifikáléja 1500-ból. Magyar Nemzeti Múzeum.
58. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: XVI. századi kehely a brassói fekete templomból.
59. tábla. Melléklet Kampis Antal cikkéhez: Felső kép: Teleki Sámuel kancellár díszruhája. Alsó kép: Erdélyi uri-himzés, XVII. század.
60. tábla. Melléklet Szilády Zoltán cikkéhez: Felső kép: Székely ház lécezett eresszel, előtte egésvágás-szekér Csík Szent Györgyön. Alsó kép: Előltornácos, boltos ház Csíkban, Vacsáresin.
61. tábla. Melléklet Szilády Zoltán cikkéhez: Felső kép: Szabó-kúria a Székelyudvarhely melletti Szombatfalván. Alsó kép: „Kerülő csempe”-tűzhely a pitvar közepén Csík Szent Domokoson.
62. tábla. Melléklet Szilády Zoltán cikkéhez: Felső kép: Primás és tekerőgordonos a táncos nép körében. Csík Szent Domokos. Alsó kép: Rakoncás szekerek a székelyudvarhelyi vásártéren.
63. tábla. Melléklet Szilády Zoltán cikkéhez: Felső kép: Egésvágás-szekér Székelyudvarhely piacán. Alsó kép: Deszkás szekér egy régi boltos ház előtt Székelyudvarhelyen.
64. tábla. Melléklet Szilády Zoltán cikkéhez: Felső kép: Deszkaárus székely szekere fölemelt kóberrel a székelyudvarhelyi vásártéren. Alsó kép: Székely kóberes szekér Udvarhely piacán.
(A 60–64. tábla valamennyi képe Szilády Zoltán felvétele.)